

بررسی میزان شیوع آلودگی‌های انگلی روده‌ای و عوامل مرتبط با آن در کودکان کودستانی و دبستانی مناطق شهری استان سمنان (۱۳۸۴)

الهه آتش نفس^{۱*} (M.Sc)، راهب قربانی^۲ (Ph.D)، سودابه پیوندی^۱ (M.Sc)، اسماعیل ایمانی^۱ (M.D)

۱- دانشگاه علوم پزشکی سمنان، دانشکده پرستاری و پیراپزشکی سمنان

۲- دانشگاه علوم پزشکی سمنان، دانشکده پزشکی سمنان، بخش پزشکی اجتماعی

چکیده

سابقه و هدف: آلودگی‌های انگلی روده‌ای جزء بیماری‌های عفونی شایع و یکی از مشکلات عمده در سراسر جهان می‌باشد. هدف از تحقیق حاضر، تعیین میزان شیوع آلودگی‌های انگلی روده‌ای در کودکان دوره کودکستان و دبستان مناطق شهری شهرستان‌های استان سمنان و تعیین برخی از عوامل مرتبط با آن می‌باشد.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر یک مطالعه مقطعی می‌باشد که در آن ۷۶۴ نفر از کودکان مدارس ابتدایی و کودکستان‌های مناطق شهری استان سمنان به روش چندمرحله‌ای انتخاب شدند و نمونه مدفوع آنان به روش مشاهده مستقیم و روش تغلیظی فرمالین- اتر مورد بررسی قرار گرفت. داده‌های جمع‌آوری شده با نرم‌افزار SPSS و با استفاده از رگرسیون لجستیک در سطح معنی‌داری ۵ درصد تحلیل شدند.

یافته‌ها: شیوع انگل‌های روده‌ای در افراد مورد بررسی ۱۳/۷ درصد (در کودکستان‌ها ۱۰/۲ درصد و در دانش‌آموزان ابتدایی ۱۴/۲ درصد) بوده است، که شایع‌ترین آن‌ها انگل ژیا ردیا با شیوع ۸/۴ درصد و پس از آن انتاموبا کلی (Entamoeba coli) با ۳/۲ درصد بوده است. پسران (۱۵/۹ درصد)، ۱/۶۵ برابر دختران (۱۱/۹ درصد) شانس آلودگی انگلی داشتند. شیوع آلودگی در خانواده‌های تک‌فرزند به‌طور معنی‌داری از خانواده‌های با فرزندان بیش‌تر، کم‌تر بوده است. به‌طوری که خانواده‌های دارای ۳-۲ فرزند ۵/۲۸ برابر و خانواده‌های دارای بیش‌تر از ۳ فرزند ۸/۴۷ برابر خانواده‌های تک‌فرزند در معرض آلودگی بودند. هم‌چنین بین شغل پدر و آلودگی فرزندان ارتباط معنی‌داری دیده شد، به‌طوری که کودکانی که شغل پدرشان کارگر بود، ۴/۱۹ برابر کودکانی که شغل پدرشان کارمند بود، شانس آلودگی انگلی داشتند. هم‌چنین کودکان خانواده‌هایی که فقط از آب در شستشوی میوه و سبزی‌جات استفاده می‌کردند، ۱/۷۵ برابر خانواده‌هایی که میوه و سبزی‌جات را با آب به همراه چند قطره مایع ظرف‌شویی یا مواد ضدعفونی کننده مثل پرکلرین یا نمک یا سرکه می‌شستند، شانس آلودگی انگلی داشتند. شیوع آلودگی در شهرهای استان، هم‌چنین در مدارس واجد و فاقد مربی بهداشت تفاوت معنی‌داری نداشت.

نتیجه‌گیری: از آن جایی که شایع‌ترین انگل منطقه، ژیا ردیا بوده که یک انگل بیماری‌زا است، لذا آموزش مادران و دانش‌آموزان (بالاخص مادران با فرزندان بیش‌تر و مادرانی که همسر کارگر دارند)، در زمینه‌های بهداشت فردی توسط مراکز بهداشتی و مربی بهداشت مدارس، می‌تواند از آلودگی به انگل‌ها و عوارض آن جلوگیری کند.

واژه‌های کلیدی: انگل‌های روده‌ای، ژیا ردیا، انتاموبا کلی، کودکان دبستانی